

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204306
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120204306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: D.. D. V., U.. XX.X.XXXX, R. V. U. H., D. M. XXX, zastúpený: JUDr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom v Prešove, Slovenská 46, p r o t i žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária Nagyová, Tenkáč, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ružinovská 42, IČO 36 862 169, o primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 100 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 7.4.2020 sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.000 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vzhľadom na výsledok predchádzajúceho súdneho konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Csp/41/2017, v ktorom súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu titulom bezdôvodného obohatenia sumu 3.767,05 Eur.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uvedol, že zo žaloby nie je zjavné, na základe čoho si žalobca nárok uplatnil a podľa neho v predmetnom prípade nedošlo k splneniu podmienok pre jeho priznanie. O porušení práva žalobcu ako spotrebiteľa nebolo doposiaľ v súdnom konaní rozhodnuté. Navyše žalovaný žiadnym spôsobom nenútil žalobcu na uzatvorenie úverovej zmluvy, sám žalobca požiadal žalovaného o jej uzavretie, mal pritom možnosť oboznámiť sa s celým obsahom úverovej zmluvy a preto aj táto skutočnosť by mala byť zohľadnená. Rozhodne nepovažoval sumu 1.000 Eur za primeranú, výška finančného zadostučinenia sa stanovuje podľa závažnosti vzniknutej ujmy a žalobca podľa neho nepreukázal aká ujma mu konaním žalovaného vznikla. Žalobca preto nemá nárok na primerané finančné zadostučinenie, nakoľko žalovaný postupoval voči nemu korektne, s odbornou starostlivosťou, rešpektujúc všeobecne záväzne právne predpisy a práve žalovaný bol uvedený do omylu žalobcom ako osobou, ktorá porušila zmluvné povinnosti. Napokon vzniesol námietku premlčania pre uplynutie trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ktorú počítal od podania jeho žaloby vo veci 25Csp/41/2017, teda od 9.2.2017.

3. Žalobca právo na repliku nevyužil.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 25Csp/41/2017 a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa 9.2.2017 podal žalobca na Okresný súd Prešov voči žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.767,05 Eur, pričom toto konanie sa viedlo pod sp. zn. 25Csp/41/2017. Rozsudkom č.k. 25Csp/41/2017-48 zo dňa 15.12.2018 súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2625,14 Eur s úrokmi z omeškania a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa X.X.XXXX bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s., ktorou bol žalobcovi poskytnutý úver 8.000 Eur s úrokovou sadzbou 17,48% ročne. Dohodnutá bola mesačná splátka 151,42 Eur, celkovo 120 splátok s tým, že prvá splátka bola splatná 15.8.2010. Súd dospel k záveru, že v zmluve absentuje povinná náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to konečná splatnosť úveru a tento nedostatok spôsobil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona. Žalobca veriteľovi plnil viac ako mu bol poskytnutý úver, ale z dôvodu premlčania súd priznal žalobcovi nárok len na vrátenie 17 nepremlčaných splátok predstavujúcich sumu 2.625,14 Eur.

6. Voči tomuto rozsudku sa odvolali obe strany a Krajský súd v Prešove rozsudkom 21Co/123/2018 zo dňa 28.3.2019 zmenil napadnutý rozsudok len v zamietajúcej časti tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj sumu 1.141,91 Eur s úrokmi z omeškania, keďže na rozdiel od súdu prvej inštancie mal za to, že uplatnená pohľadávka nebola premlčaná. Stotožnil sa s tým, že termín konečnej splatnosti úveru nemožno nahradiť matematickým výpočtom osobitne pri početných mesačných splátkach (v tomto prípade 120), pretože spotrebiteľ musí mať jasno do kedy má úver splácať. Vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Žalobca bol v spomínanom spore zastúpený tým istým advokátom, pojednávania sa osobne nezúčastnil a podľa jeho právneho zástupcu mu v dôsledku vyššie uvedeného nedostatku úverovej zmluvy, ktoré konštatovali súdy v predchádzajúcom spore, vznikla majetková ujma, ktorú mu už bola nahradená v dôsledku spomínaného rozsudku. Iná ujma žalobcovi nevznikla.

8. Je nesporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom dňa 18.2.2010 bola spotrebiteľskou zmluvou.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o

spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

14. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

15. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

16. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v už spomínanom rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

17. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

18. Pre výšku primeraného finančného zadosťučinenia je teda rozhodujúca závažnosť porušenia práv spotrebiteľa resp. porušenie povinnosti veriteľa voči spotrebiteľovi a to podľa zistenia súdu v predchádzajúcom spore. V tomto prípade v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. bola jednou z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj konečná splatnosť úveru, teda nie termín konečnej splatnosti, ktorý v odôvodnení rozsudku uvádzal súd druhej inštancie, keďže táto formulácia (teda termín konečnej splatnosti úveru) bola zavedená až neskorším zákonom č. 129/2010 Z.z. Súdny túto náležitosť uvedenú v § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. vykladali rôzne a nie všetky sudy zastávali názor, že pod konečnou splatnosťou úveru je potrebné rozumieť uvedenie konkrétneho dátumu. 120 mesačných splátok totiž je rovných 5 rokov, preto každý priemerný spotrebiteľ by mal mať predstavu o tom do kedy má úver splácať - 5 rokov od splatnosti prvej mesačnej splátky uvedenej v zmluve. Pokiaľ samotné sudy posudzovali túto náležitosť zmluvy rôzne, nemožno jej absenciu v zmluve, ktorú konštatovali sudy v predchádzajúcom konaní a ktorou je súd v tomto spore viazaný, považovať za vážne porušenie povinnosti veriteľa voči spotrebiteľovi. Ďalším dôležitým kritériom pre posúdenie výšky finančného zadosťučinenia je to, či žalobcovi týmto pochybením veriteľa vznikla nejaká ujma a v akom rozsahu. V danom prípade to bola len majetková ujma, ktorá mu bola už nahradená v dôsledku predchádzajúceho rozsudku, ktorý je taktiež určitou formou satisfakcie pre žalobcu. Finančné zadosťučinenie musí byť primerané a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, podľa súdu požiadavke

primeranosti zodpovedá finančné zadosťučinenie vo výške 100 Eur, ktoré súd považuje za dostatočné pre naplnenie satisfakčnej funkcie pre žalobcu a sankčnej vo vzťahu k žalovanému.

19. Námietku premlčania súd nepovažoval za opodstatnenú.

20 Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21. Rozhodujúce je teda posúdenie toho, kedy žalobca ako spotrebiteľ mohol prvýkrát uplatniť nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Odpoveď dáva § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý upravuje zásadnú hmotnoprávnu podmienku pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie a to tú, že spotrebiteľ musí na súde úspešne uplatniť porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie preto môže najskôr uplatniť momentom vyhlásenia rozsudku v predchádzajúcom spore, v ktorom poukazuje na porušenie svojich spotrebiteľských práv alebo povinnosti dodávateľa voči nemu. V tomto prípade bol rozsudok vyhlásený 15.2.2018 vo veci 25Csp/41/2017 a preto najskôr od nasledujúceho dňa po vyhlásení rozsudku mohol žalobca spomínaný nárok uplatniť a teda žaloba v tomto prípade bola podaná včas.

22. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade rozhodnutie záviselo od úvahy súdu a preto platí zásada, že žalobca sa považuje za úspešného v spore v celom rozsahu, preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému, ktorá sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Súd totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

23. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.